

Kitaabka Daanyeel - Boqol iyo Kow iyo Siddeetan

Qayladii Saqda Dhexe iyo Doorka Nebinimo ee Rooma: Daahfuridda Maalmaha Ugu Dambeeya ee Kitaabka Daanyeel

Jeff Pippenger
2024-04-11

Cutubka kow iyo tobnaad ee Daanyeel gudaheeda, waxaa ku jira dhowr sadar oo wax sii sheegid ah oo dhammaantood la jaanqaadaya lixda aayadood ee ugu dambeeya cutubka. Qaybta la jaanqaadaysa taariikhda aayadda afartanaad laga bilaabo wakhtiga dhammaadka ee 1989, ilaa sharciga Axadda ee aayadda afartan iyo koowaad, waa qaybta wax sii sheegidda ee la shaabadeeyey ilaa maalmaha ugu dambeeya. Waa kaabista Daanyeel ee Muujintii Ciise Masiix oo la furay wax yar ka hor inta aanu imtixaanku xidhmin. Aayadda labaad waxay soo bandhigaysaa Trump, madaxweynihii Jamhuuriga ee ugu dambeeyey, madaxweynihii ugu dambeeyey, madaxweynihii ah kii siddeedaad oo ka mid ah toddobada, waana madaxweynihii ugu taajirsanaa ee bilaabay inuu kiciyo kuwa caalamiyeynta wata markii uu ku dhawaaqay musharraxnimadiisa sannadkii 2015. Aayadda tobnaad waxay tilmaamaysaa 1989, aayadaha kow iyo tobnaad iyo laba iyo tobnaadna waxay tilmaamayaan Dagaalkii Yukrayn ee bilaabmay 2014, iyadoo guushii Putin iyo burburkiisii xigay.

Aayadaha saddex iyo tobnaad ilaa shan iyo tobnaad waxay sharxayaan kii saddexaad ee saddexda dagaal ee aayadda afartan, kaas oo ka bilaabmaya burburkii Midowgii Soofiyeeti sannadkii 1989, dabadeedna Dagaalkii Yukrayn, waxaana xiga Dagaalkii Panium, kaas oo matalaya halganka dibadda ee Protestantism-ka riddowday ee Maraykanka kaga soo horjeeda caalamiyiinta dunida.

Protestantiga riddowday ee ka go'ay ayaa talinaysa, oo waxay dejisaa xidhiidhka kala-sarrayneed ee isbahaysiga saddex-geesoodka ah ee la hirgelinayo marka sharciga Axadda ee dhowaan imanaya la meelmariyo. Bahalku waa Kaatooligga, iyaduna waa madaxa saddexda quwadood, waxaana lagu matalaa Yesebeel iyo calaamado kale oo badan. Iyadu waa dhilladii xukunta oo fuusha bahalka.

Nebiga beenta ah waa Maraykanka, waxaana lagu matalay ninkeeda Axaab, kaas oo ah madaxii boqortooyada tobanka-laaban ee masduulaagga. Dagaalkii Panium ee sannadkii 200 BC wuxuu tusaale u yahay halganka dibadda ee u dhexeeya caalamiyeynta iyo Protestantism-ka riddada noqday. Halganka gudaha waxaa lagu matalay kacdoonkii sannadkii 167 BC, oo ay xigtay dib-u-quduusayntii macbudka sida loogu xuso Hanukkah sannadkii 164 BC, taas oo markaas ay raacday xilli u dhexeeyey 161 BC ilaa 158 BC, kaas oo tusaale u ah halka Maraykanku ka taagayo sawirka midowga Kaatooligga ee kaniisadda iyo dawladda, sida lagu matalay "league"-ga.

Aayadda saddex iyo tobnaad, Uriah Smith wuxuu inoo sheegayaa in afar iyo toban sannadood ka dib Dagaalkii Raphia, Ptolemy uu u dhintay "xadgudub iyo fisqi darteed, waxaana beddelay wiilkiisii, Ptolemy Epiphanes, oo markaas ahaa ilmo afar ama shan jir ah. Antiochus, isla

muddadaas, isagoo damiyeey kacdoonkii boqortooyadiisa ka jiray, kana dhigay qaybaha bari kuwo la hoos geeyey oo lagu sugay addeeciddooda, wuxuu u helay firaqo hawl kasta markii Epiphaneskii yaraa uu carshiga Masar fuulay.” Markii guushii gaabnayd ee Putin dhammaato, Trump wuxuu diyaar u ahaan doonaa inuu la macaamilo boqorka cusub ee dhallaanka ah ee Masar. Ka hor intuuusan sidaas yeelin, wuxuu gudaha Maraykanka ku “damin doonaa kacdoon.”

Marka Trump la doorto, wuxuu dhaqan gelin doonaa sharciyo ay hore u sii astaysay Alien and Sedition Acts ee 1798, isaga oo ay weheliso hakinta “habeas corpus,” sidii uu sameeyey madaxweynihii ugu horreeyey ee Jamhuuriga ahaa markii uu ka jawaabayey Dagaalkii Sokeeye. Falalkiisa waxaa kaloo hore u sii astaysay falalkii madaxweyne Grant markii uu la tacaalayey Ku Klux Klan, iyo F. D. Roosevelt markii uu xabsi geliyey Jabbaaniyiinta iyo kuwo kale intii lagu jiray Dagaalkii Labaad ee Adduunka, iyo Patriot Act ee George Bush kii u dambeeyey.

Isagu, sidii Seleucus oo kale, wuxuu cabburin doonaa kacdoonka ka jira Maraykanka, dabadeedna wuxuu indhihiisa u jeedin doonaa “boqorka ilmaha” ee Masar. Markuu sidaas samaynayo, wuxuu isbahaysi la samayn doonaa Philip oo reer Macedon ah, waayo Smith wuxuu qorayaa, “Isla wakhtigaas, Philip, boqorkii Macedon, wuxuu la galay Antiochus axdi ay ku qaybsanayaan xukunnadii Ptolemy ee u dhexeeyey, iyagoo mid walba damacsanaa inuu qaato qaybaha ugu dhow uguna habboon isaga. Halkan waxaa ka jiray kacdoon ka dhan ah boqorkii koonfureed oo ku filan inuu fuliyo wax sii sheegidda, waana dhacdooyinkii qudhooda, shaki la’aan, ee wax sii sheegiddu ula jeedday.”

Trump wuxuu la samayn doonaa isbahaysi adag quruumaha NATO (Qaramada Midoobay), si wax looga qabto Ruushka, iyo murugsanaanta xalinta cawaaqibka ka dhasha burburka Putin. Wakhtigaas, sida ku xusan aayadda afar iyo tobnaad, iyo faallada Smith, “xoog cusub ayaa la soo gelinayaa.” Baabtiisnimadu waxay soo dhexgeli doontaa si ay Ruushka iyo xulafadiisa uga ilaaliso awoodda NATO iyo Maraykanka, ama sida faallada Smith u xiganayso, “Rooma way hadashay; Suuriya iyo Makedoniyaana markiiba waxay ogaadeen isbeddel ku soo socda muuqaalka riyaadoodii. Roomaaniyiintu waxay soo farageliyeen iyagoo ka wakiil ah boqorkii yaraa ee Masar, iyagoo go’aansaday in laga ilaaliyo halaagga uu u qorsheeyey Antiochus iyo Philip. Tani waxay ahayd 200 BC, waxayna ka mid ahayd faragelinnadii ugu horreeyey ee waaweynaa ee Roomaaniyiintu ku sameeyeen arrimaha Suuriya iyo Masar.”

Rooma, oo ah dhilladii Turos, markaasay bilaabataa inay heesaheeda qaaddo oo ay sinaysato boqorrada dhulka, ka hor intaan boqorradaasu si buuxda ugu iman addeeciddeeda, laba aayadood uun dabadeed. Isla waqtigaas qudhiisa ayaa Dagaalkii Panium dhacay. Sannadka 200 BC wuxuu tilmaamayaa dhilladii Turos oo billowday inay heesto, waxaana ay taas u samaysaa iyadoo la xidhiidha ilaalinta Ruushka, kaas oo Maraykanka iyo Qaramada Midoobay ay hadda ku heshiyeen inay qaybsadaan si ay uga faa’iidaystaan danahooda wadaagga ah. Dhilladu way ka adkaataa labadoodaba, laakiin markaas “dagaalkii” Panium ayaa dhacaya, oo Maraykanku wuxuu ka adkaadaa Qaramada Midoobay.

Si astaan ahaan, soddon iyo saddex sannadood ka dib, kacdoonkii Modein wuxuu ka bilaabmaa Maraykanka. Si astaan ahaan, saddex sannadood dabadeed, dib-u-quduus-yeeliddii waxa loogu

yeedho Protestantism-ka iyo Jamhuuriyad Dastuuri ah ayaa la aasaasaa, sida uu Hanukkah u metelo. Si astaan ahaan, saddex sannadood dabadeed, muddadii uu matalayey isbahaysigii Yuhuudda iyo Rooma ayaa bilaabmata.

Dhaqdhaqaaqyadii ugu dambeeyey waxay ahaan doonaan kuwo degdeg ah; sidaas daraaddeed taariikhda lagu matalay siddeed iyo afartan sannadood ee aayadaha ku jirta waxay sharraxaysaa dhacdooyin isdaba-joog ah oo degdeg ah, kuwaas oo wax sii sheegiddu si gaar ah u aqoonsatay inay bilaabmeen wakhtiga dhammaadka ee 1989, waxaana xigay dagaalkii labaad ee aayadaha kow iyo toban iyo laba iyo toban ee 2014, waxaana xigay 2015, markaas oo Trump ku dhawaaqay musharraxnimadiisa madaxweynaha, sidaasna ku bilaabay hawshiisii wax sii sheegidda ee kicinta caalamiyeynta. Marka Trump bilaabo hawsha cabudhinta Dagaalka Sokeeye ee durba socda, wuxuu isku dayi doonaa isbahaysi uu la galo Qaramada Midoobay (NATO—Philip of Macedon), Roomana waxay bilaabi doontaa inay heesto. Isbahaysiga la isku dayay wuxuu isu beddelaa loollanka sarraynta ee u dhexeeya labada quwadood, kaas oo lagu matalay Dagaalkii Panium.

Panium haddaba waa astaanta jidka ee aayadda saddex iyo tobnaad, halkaas oo dhaqdhaqaaqyada degdegga ah ee ugu dambeeya ee ka horreeya sharciga Axadda ay ka bilaabmaan. Nebiyada oo dhammu waxay ka sii hadleen dhammaadka dunida in ka badan wakhtigii ay ku noolaayeen, Ciisena dabcan wuxuu ahaa kan ugu weyn nebiyada oo dhan. Wax yar ka hor iskutallaabta, taas oo astaan u ah sharciga Axadda, oo ay matalayso aayadda lix iyo tobnaad, Ciise wuxuu safar kula tegay xertiisii Panium. Wakhtigii uu halkaas joogay, iyo casharradii uu halkaas ku soo bandhigay, waxay la jaanqaadaan Dagaalka Panium ee dhawaan imanaya. Taariikhda oo dhan gudaheeda Panium waxay lahayd magacyo dhowr ah, wakhtigii Masiixana magaca Panium wuxuu ahaa Qaysariya Filibbi.

“Ciise iyo xertiisii waxay markaas yimaadeen mid ka mid ah magaalooyinka ku yaallay agagaarka Kaysariya Filiboy. Waxay ka baxsanaayeen xuduudihii Galili, iyagoo ku sugan gobol ay sanamcaabuddu ku badnayd. Halkaas xertii waxaa laga fogeeyey saamayntii xakamaynaysay ee Yuhuudiyadda, waxaana loo keenay inay si dhow ula kulmaan cibaadada dadka aan Yuhuudda ahayn. Hareerahooda waxaa ka muuqday noocyo kala duwan oo khuraafaad ah oo ka jiray dhammaan qaybaha dunida. Ciise wuxuu doonayay in aragtida waxyaalahan ay ku hoggaamiso inay dareemaan mas’uuliyaddooda ku wajahan dadka aan Yuhuudda ahayn. Intii uu joogay gobolkaas, wuxuu ku dadaalay inuu ka leexdo dadka waxbariddooda, oo uu naftiisa si buuxda ugu huro xertiisa.”

“Wuxuu damacsanaa inuu u sheego silica isaga sugaysay. Laakiin marka hore kaligiis ayuu meel iska tegey, wuuna tukaday si qalbiyadoodu ugu diyaar garoobaan inay aqbalaan erayadiisa. Markuu ku soo biiray, isla markiiba uma uu sheegin wixii uu doonayay inuu u gudbiyo. Intaanu taas samayn ka hor, wuxuu siiyey fursad ay rumaysadkooda isaga ku qirtaan si loogu xoojiyo imtixaanka soo socda. Wuxuu weydiiyey, ‘Dadku yay yidhaahdaan inaan ahay aniga Wiilka Aadanaha?’”

“Nasiibdarro xertii waxay ku qasbanaadeen inay qirtaan in reer binu Israa’iil ay ku guuldarraysteen inay gartaan Masiixoodii. Qaar baa runtii, markay arkeen mucjisooyinkiisa, ku dhawaaqay inuu yahay Wiilka Daa’uud. Dadkii faraha badnaa ee lagu quudiyey Beytsayda

waxay jeclaayeen inay isaga ku dhawaaqaan boqorka Israa'iil. Kuwo badanina waxay diyaar u ahaayeen inay isaga u aqbalaan nebi ahaan; laakiin ma ay rumaysnayn inuu yahay Masiixa.”

Haddaba Ciise wuxuu soo jeediyey su'aal labaad, oo ku saabsan xertiisii laftooda: “Laakiin idinku yaad igu sheegaysaan inaan ahay?” Butrosna wuu u jawaabay, “Adigu waxaad tahay Masiixa, Wiilka Ilaaha nool.”

“Bilowgii hore, Butros wuxuu rumaysnaa in Ciise yahay Masiixa. Dad kale oo badan oo ay wacdintii Yooxanaa Baabtiisaha ku qancisay, oo Masiixa aqbalay, waxay bilaabeen inay ka shakiyaan hawshii Yooxanaa markii la xidhay oo la dilay; oo haddana waxay ka shakiyeen in Ciise yahay Masiixii ay muddada dheer sugayeen. Qaar badan oo xertii ka mid ah oo si kulul u filayay in Ciise qaadan doono meeshiisa carshiga Daa'uud way ka tageen markii ay garteen inuusan lahayn ujeeddo caynkaas ah. Laakiin Butros iyo saaxiibbadiis kama ay jeesan daacadnimadoodii. Habdhaqankii rogrogmada lahaa ee kuwa shalay ammaanay oo maanta canbaareeya ma burburin rumaysadkii raacsanihii runta ahaa ee Badbaadiyaha. Butros wuxuu ku dhawaaqay, ‘Adigu waxaad tahay Masiixa, Wiilka Ilaaha nool.’ Ma uu sugin karaamooyin boqornimo inay Rabbigiisa taaj u saaraan, balse wuxuu aqbalay isaga isagoo ku jira dullaysigiisa.”

“Bataros wuxuu muujiyey iimaankii laba-iyto-banka. Habase yeeshee, xertu weli aad bay uga fogayd inay garto hawsha Masiixa. Mucaaradnimada iyo marin-habaabintii wadaaddada iyo taliyayaashu, in kastoo aanay iyaga Masiixa ka jeedin karin, haddana waxay ku rideen jahawareer weyn. Jidkoodii si cad uma ay arkin. Saamayntii tababbarkoodii hore, waxbariddii rabbaaniyiinta, iyo xoogga dhaqanku, weli waxay ka dhex istaageen aragtidooda runta. Marba mar fallaadhaha qaaliga ah ee iftiinka ka imanaya Ciise ayaa ku iftiimay, hase yeeshee marar badan waxay ahaayeen sidii niman gudcur dhexdiis ku taataabanaya. Laakiin maalintan, ka hor intaan iyaga laga hor keenin imtixaanka weyn ee iimaankooda, Ruuxa Quduuska ahi wuxuu ku soo degay iyaga isagoo awood leh. Muddo yar indhahoodii waxaa laga jeediyey ‘waxyaalaha la arko,’ si ay u eegaan ‘waxyaalaha aan la arkin.’ 2 Korintos 4:18. Hoosta qariibka dadnimada waxay ku garteen ammaanta Wiilka Ilaah.”

“Ciise ayaa Butros u jawaabay, isagoo leh, ‘Waad barakaysan tahay, Simoon Bar-yoonaaahow; waayo, hilib iyo dhiig tan kuuma ay muujin, laakiin Aabbahayga jannada ku jira ayaa kuu muujiyey.’”

“Runta uu Butros qirtay waa aasaaska iimaanka rumaystaha. Waa taas uu Masiixu qudhiisu ku dhawaaqay inay tahay nolosha weligeed ah. Laakiin lahaanshaha aqoontan ma ahayn wax sal u noqon kara is-maamuusid. Laguma muujin Butros xigmad ama wanaag isaga u gaar ah. Aadanuhu marnaba, naftiisa qudheeda, kuma gaadhi karo aqoonta Ilaahnimada. ‘Waxay u sarraysaa samooyinka; maxaad samayn kartaa? Waxay uga qoto dheer tahay She’ool; maxaad ogaan kartaa?’ Ayuub 11:8. Ruuxa korsashada oo keliya ayaa inoo muujin kara waxyaalaha qotoda dheer ee Ilaah, kuwaas oo ‘isha aanay arag, dhegtuna aanay maqal, oo aan qalbiga binu-aadmiga soo gelin.’ ‘Laakiin Ilaah wuxuu inoogu muujiyey Ruuxiisa; waayo, Ruuxu wax walba wuu baadhaa, xataa waxyaalaha qotoda dheer ee Ilaah.’ 1 Korintos 2:9, 10. ‘Sirta Rabbigu waxay la jirtaa kuwa isaga ka cabsada,’ oo xaqiiqda ah in Butros gartay ammaanta Masiixa waxay ahayd caddayn in isaga ‘Ilaah wax ka baray.’ Sabuur 25:14; Yooxanaa 6:45.

Haa, runtii, ‘Waad barakaysan tahay, Simoon Bar-yoonaa; waayo, jidh iyo dhiig midna kuuma muujin.’”

Ciise wuu sii watay: “Aniguna waxaan kugu leeyahay, Adigu waxaad tahay Butros, oo dhagaxan ayaan kiniisaddayda ku dul dhisi doonaa; oo irdaha jahannamaduna kama adkaan doonaan.” Ereyga Butros wuxuu ka dhigan yahay dhagax,—dhagax rogmanaya. Butros ma uu ahayn dhagaxii kiniisaddu ku aasaasnayd. Irdaha jahannamadu way ka adkaadeen isaga markii uu Sayidkiisii ku dafiray habaar iyo dhaar. Kiniisaddu waxay ku dhisnayd Mid aanay irdaha jahannamadu ka adkaan karin.

“Qarniyo badan ka hor imaanshaha Badbaadiyaha, Muuse wuxuu tilmaamay Dhagaxa badbaadada Israa’iil. Gabyaagii sabuuraduna wuxuu ku heesay ‘Dhagaxii xooggeyga.’ Ishacyaahna wuxuu qoray, ‘Sayidka Rabbiga ahu wuxuu leeyahay, Bal eega, waxaan Siyoon dhexdeeda u dhigayaa dhagax aasaas ah, dhagax la tijaabiyey, dhagax geeska ah oo qaali ah, aasaas hubaal ah.’ Sharciga Kunoqoshadiisa 32:4; Sabuuradii 62:7; Ishacyaah 28:16. Butros qudhiisu, isagoo waxyigu ku hagayo wax qoraya, ayuu wax sii sheegaygan ku dabaqayaa Ciise. Wuxuu leeyahay, ‘Haddii aad dhadhansateen in Rabbigu naxariis badan yahay; kan aad u imanayseen oo ah dhagax nool, inkastoo dadku diideen, haddana Ilaah hortiisa laga doortay oo qaali ah, idinkuna, sida dhagaxyo nool, waxaa laydin dhisayaa guri ruuxi ah.’ 1 Butros 2:3–5, R. V.”

“‘Aasaas kale ninna ma dhigi karo tan la dhigay mooyaane, taas oo ah Ciise Masiix.’ 1 Korintos 3:11. ‘Dhagaxan duskiisa,’ ayuu Ciise yidhi, ‘waxaan ka dul dhisi doonaa kiniisaddayda.’ Hortiisa Ilaah, iyo dhammaan makhluuqaadka samada ee garashada leh, hortiisa ciidanka aan la arki karin ee jahannamada, Masiixu wuxuu kiniisaddiisa ku aasaasay Dhagaxa nool. Dhagaxaasu waa Isaga qudhiisa,—jidhkiisa uun, oo innaga aawadeen loo jebiyey loona nabarreeyey. Kiniisadda ku dul dhisan aasaaskan, albaabbada jahannamadu kama adkaan doonaan.

“Sida ay kiniisadnayd kiniisadnayd kiniisadnayd kiniisadnayd kiniisadnayd kiniisadnayd kiniisadnayd kiniisadnayd markii Masiixu erayadan ku hadlay! Waxaa jiray oo keliya tiro yar oo rumaystayaal ah, kuwaas oo ay ku jeedsan lahayd awoodda oo dhan ee jinniyada iyo dadka sharka leh; hase ahaatee, kuwa Masiixa raacsan ma ay ahayn inay cabsadaan. Iyagoo lagu dhisay Dhagaxa xoogooda, lama afgembin kari jirin.

“Lix kun oo sano, rumaysadku wuxuu ku dul dhisnaa Masiixa. Lix kun oo sano ayaa daadadkii iyo duufaannadii cadhada shaydaanku ku dhaceen Dhagaxa badbaadadeenna; hase yeeshee isagu weli aan dhaqdhaqaaqin buu taagan yahay.

“Butros wuxuu muujiyey runta ah aasaaska rumaysadka kaniisadda, Ciisena hadda wuxuu u sharfay isaga isagoo matalaya dhammaan jidhka mu’miniinta. Wuxuu yidhi, ‘Waxaan ku siin doonaa furayaasha boqortooyada samada; oo wax kasta oo aad dhulka ku xidho samada waa lagu xidhi doonaa; oo wax kasta oo aad dhulka ku furto samada waa lagu furi doonaa.’”

“‘Furayaasha boqortooyada jannada’ waa ereyada Masiixa. Dhammaan ereyada Qorniinka Quduuska ah waa kuwiisa, waxaana halkan ku wada jira. Ereyadani waxay leeyihiin awood ay jannada ku furaan kuna xidhaan. Waxay sheegaan shuruudaha dadka lagu aqbalo ama lagu

diido. Sidaas daraaddeed shaqada kuwa ku wacdiya ereyga Ilaah waa ur nolol u ah nolol ama dhimasho u ah dhimasho. Kooduna waa hawl culayskeedu ku qotomo natiijooyin daa'im ah.

“Badbaadiyuhu hawsha injiilka si gaar ah uguma uu aaminin Butros. Waqti dambe, isaga oo ku celinaya erayadii Butros lagula hadlay, ayuu si toos ah ugu dabaqay kiniisadda. Isla macnahaasna sidoo kale waxaa lala hadlay laba-iyo-tobankii, iyagoo metelaya jidhka rumaystayaasha. Haddii Ciise uu mid ka mid ah xertiisa u wakiishay amar ama awood gaar ah oo ka sarraysa kuwa kale, ma aynaan arki lahayn iyagoo marar badan ku murmaya kii ugu weynaan lahaa. Waxay u hoggaansami lahaayeen doonista Sayidkooda, oo ay maamuusi lahaayeen kii uu doortay.”

“Halkii ay qof madax uga magacaabi lahaayeen, Masiixu wuxuu xertiisii ku yidhi, ‘Ha la idinku yeedhin Rabbi;’ ‘sidoo kalena ha la idinku yeedhin sayiddo: waayo Mid keliya ayaa Sayidkiinnu ah, kaas oo ah Masiixa.’ Matayos 23:8, 10.

“Madaxa nin kasta waa Masiixa.” Ilaah, kii wax walba hoos geeyey cagaha Badbaadiyaha, “wuxuu isaga madaxa wax walba uga dhigay kiniisadda, taas oo ah jidhkiisa, buuxnaanta kan wax walba wax walba ku buuxiya.” 1 Korintos 11:3; Efesos 1:22, 23. Kiniisaddu waxay ku dhisan tahay Masiixa oo ah aasaaskeeda; waa inay Masiixa u adeecdaa sidii madaxdeeda. Ma aha inay ku tiirsanaato nin, ama nin xukumo. Qaar badan ayaa ku andacooda in jago aaminnimo oo kiniisadda ku dhex taal ay siiso amar ay ku go'aamiyaan waxa ragga kale rumaysanayaan iyo waxa ay samaynayaan. Andacadan Ilaah ma ansixiyo. Badbaadiyuhu wuxuu ku dhawaaqaa, “Dhammaantiin walaalo baad tihiin.” Dhammaan waxay u nugul yihiin jirraabaad, oo qalad bay geli karaan. Ma jiro makhluuq xaddidan oo aynu ku tiirsanaan karno hanuun. Dhagaxa iimaanku waa joogitaanka nool ee Masiixa ee kiniisadda. Tan ayaa kan ugu itaalka yar ku tiirsanaan karaa, kuwa is moodayana inay kuwa ugu xoogga badan yihiin waxay caddayn doonaan inay yihiin kuwa ugu itaalka yar, haddaanay Masiixa ka dhigan waxtarkooda. “Inkaaran ninkii dadka isku halleeya, oo hilibka ka dhigta cududdiisa.” Rabbigu “waa Dhagaxa, shuqulkiisu waa kaamil.” “Waxaa barakaysan kuwa isaga isku halleeya oo dhan.” Yeremyaah 17:5; Sharciga Kunoqoshadiisa 32:4; Sabuurka 2:12.

“Ka dib qirashadii Butros, Ciise xertiisii wuxuu ku amray inayan ninna u sheegin inuu isagu yahay Masiixa. Amarkan waxaa la bixiyey sababta oo ah diidmada go'aansan ee culimmadii iyo Farrisiintii. Intaas ka sii badan, dadka, iyo xataa xertu, waxay Masiixa ka haysteen fikrad aad u qaldan, sidaas darteed ku dhawaaqid fagaare ah oo isaga ku saabsan ma siin lahayn wax fikrad run ah oo ku saabsan dabeecaddiisa ama shuqulkiisa. Laakiin maalinba maalinta ka dambaysa ayuu isagu isu muujinayey iyaga sida Badbaadiyaha, oo sidaas ayuu u doonayey inuu siiyo iyaga fikrad run ah oo isaga ku saabsan sida Masiixa.”

“Xerti waxay weli filayeen in Masiixu u taliyo sidii amiir duniyawi ah. In kasta oo uu muddo dheer qariyey qasdigiisa, haddana waxay rumaysnaayeen inuusan weligiis ku sii jiri doonin saboolnimo iyo madmadow; wakhtigu wuu soo dhowaaday markuu boqortooyadiisa dhisi lahaa. In nacaybka wadaaddada iyo rabbaaniyiinta aan marnaba laga adkaan doonin, in Masiixa ay quruuntiisu diidi doonto, oo loo xukumi doono khiyaaneeye, laguna qodbi doono iskutallaabta isagoo dambiile ah,—fikirkaas xerti marnaba ma ay gelin. Laakiin saacaddii xoogga gudcurka ayaa soo dhowaanaysay, oo Ciise waa inuu xertiisa u muujiyo halganka

hortooda yiil. Wuxuu murugaysnaa isagoo sii odorosaya tijaabada.” The Desire of Ages, 411-415.

Aayadda lix iyo tobnaad ee Daanyeel kow iyo toban waxay ka dhigan tahay sharciga Axadda ee dhowaan imanaya ee dalka Maraykanka. Wax yar ka hor saacadda “dhulgariirkaas” murashaxiinta doonaya inay ka mid noqdaan boqol iyo afartan iyo afarta kun ayaa laga toosiyaa hurdadooda. Waxa toosiyaana waa farriin nebiyadeed. Halkaas waxaa lagu muujiyaa laba dabaqadood, oo sida lagu tusay masaalka tobanka gabdhood oo bikrado ah, dabaqaddu mid waxay weelasha ku haysataa saliid, dabaqadda kalena ma haysato. Aayadaha saddex iyo toban ilaa shan iyo toban ee Daanyeel kow iyo toban kaliya ma metelaan taariikhda nebiyadeed ee ka horreysa sharciga Axadda, waxay kaloo metelaan “farriinta,” taas oo, marka loo eego macnaha masaalka tobanka gabdhood oo bikrado ah, ah “saliidda” ay kuwa xigmadda leh yeelan doonaan si ay u helaan shaabadda Ilaah oo kor loogu qaado calan ahaan saacadda dhulgariirka weyn. Maqaalladani hadda waxay gaadheen heerkii ugu sarreeyey ee dhammaan maqaallada, waayo farriinta ay aayadahani gudahooda ku metelaan waa saliidda dahabka ah ee hoos loogu shubo iyada oo loo sii marayo labada dhuumood ee dahabka ah.

Waxaan daraasaddan ku sii wadi doonnaa maqaalka xiga.

“Ilaa inta kuwa runta qirta ay Shaydaan u adeegayaan, hooskiisa jahannamada ahi wuxuu ka goyn doonaa aragtidooda Ilaah iyo jannada. Waxay ahaan doonaan sida kuwa lumiyey jacaylkoodii hore. Ma awoodaan inay eegaan xaqiiqooyinka weligeed ah. Waxa Ilaah inoo diyaariyey waxaa lagu matalay Sekaryaah, cutubyada 3 iyo 4, iyo 4:12–14: ‘Markaasaan mar kale u jawaabay, oo waxaan ku idhi isaga, Maxay yihiin labadan laamood oo saytuun ah oo dhex mara labada dhuumood ee dahabka ah oo saliidda dahabka ah iska soo daadshaya? Oo isna wuu ii jawaabay, oo wuxuu igu yidhi, Miyaadan garanayn waxay kuwanu yihiin? Aniguna waxaan idhi, Maya, Sayidkaygiyow. Markaasuu yidhi, Kuwanu waa labada subkan, oo Rabbiga dhulka oo dhan ag taagan.’”

“Rabbigu waa hodan khayraad oo dhan. Isagu ma laha wax yari xagga waxyaalaha loo adeegsado. Waa sababta oo ah rumaysadkeenna oo yar, dunimadeenna, hadalkeenna jaban, iyo gaalnimadeenna, kuwaas oo ka muuqda wada hadalkeenna, in hoos madow nagu soo ururo. Masiixa laguma muujiyo hadal iyo dabecad ahaan sida Kan gebi ahaanba la jecel yahay, oo ah kan ugu sarreeya tobanka kun dhexdooda. Marka naftu ku qanacdo inay isu sarraysiiso wax aan jirin, Ruuxa Rabbigu wax yar ayuu u qaban karaa. Aragteenna gaabanu waxay aragtaa hooska, laakiinse ma arki karto ammaanta ka dambaysa. Malaa’iguhu waxay hayaan afarta dabaylood, kuwaas oo loo matalay faras cadhooday oo doonaya inuu iska goosto oo ku cararo oogada dhulka oo dhan, isaga oo jidkiisa ku sida baabba’ iyo dhimasho.”

“Miyaynu ku seexannaa xadka ugu dhow ee dunida weligeed ah? Miyaynu noqonnaa caajis, qabow, oo meyd ah? Alla haddii kaniisadahayaga lagu heli lahaa Ruuxa iyo neefta Ilaah oo lagu afuufay dadkiisa, si ay cagahooda ugu istaagaan oo u noolaadaan. Waa inaan aragnaa in jidku cidhiidhi yahay, iridduna ay ciriiri tahay. Laakiin markaan ka gudubno iridda ciriiriga ah, ballaadhkeedu xad ma laha.” Manuscript Releases, volume 20, 217.

“Kuwa subkan oo taagan Rabbiga dhulka oo dhan agtiisa waxay hayaan jagadii mar la siiyey Shaydaanka isagoo ahaa keruubkii daboolayey. Iyadoo loo marayo makhluuqaadka quduuska ah ee ku wareegsan carshigiisa, Rabbigu wuxuu sii wadaa xidhiidh joogto ah oo uu la leeyahay dadka dhulka deggan. Saliidda dahabka ahi waxay ka dhigan tahay nimcada uu Ilaah ku sii quudiyo laambadaha rumaystayaasha, si aanay u liicin oo u damin. Haddii aanay ahaan lahayn in saliiddan quduuska ah samada looga soo shubo farriimaha Ruuxa Ilaah, xoogagga sharka ahi si buuxda bay dadka u xukumi lahaayeen.”

“Ilaah waa la quudhsadaa marka aynaan aqbalin farriimaha uu noo soo diro. Sidaas ayaannu ku diidnaa saliidda dahabka ah ee uu jeclaan lahaa inuu ku shubo nafahayaga si loogu gudbiyo kuwa gudcurka ku jira. Marka dhawaaqu yimaado, ‘Bal eega, aroosku waa imanayaa; u baxa inaad ka hor tagtaan,’ kuwa aan helin saliidda quduuska ah, kuwa aan qalbiyadooda ku xannaanayn nimcada Masiixa, waxay ogaan doonaan, sida bikradihii nacasyada ahaa, inaanay diyaar u ahayn inay Rabbigood la kulmaan. Iyagu kuma lahaan doonaan naftooda awood ay saliidda ku helaan, noloshooduna way burburtay. Laakiin haddii la baryo Ruuxa Quduuska ah ee Ilaah, haddii aynu ku baryootanno sidii Muuse yeelay, ‘I tus ammaantaada,’ jacaylka Ilaah ayaa qalbiyadeenna ku firdhi doona. Tuubooyinka dahabka ah dhexdeed, saliidda dahabka ah ayaa nala soo gaadhsiin doonaa. ‘Ma aha xoog, mana aha itaal, laakiinse waa Ruuxayga, ayaa Rabbiga ciidammadu leeyahay.’ Marka ay helaan fallaaraha dhalaalaya ee Qorraxda Xaqnimada, carruurta Ilaah waxay u ifayaan sida iftiimo dunida dhexdeeda.” Review and Herald, July 20, 1897.